

Til Socialudvalget

Budget 2016, Notat om bevillinger, der udløber i 2015

Ved udgangen af 2015 udløber en række bevillinger på Socialudvalgets ramme. Bevillingerne vedrører især kommunale aktiviteter, der er midlertidigt finansierede i forbindelse med tidligere års budgetaftaler. Derudover er der to satspuljeprojekter, der udløber.

Socialudvalget skal, i forbindelse med udarbejdelsen af budgetforslaget, tage til efterretning, at en række bevillinger udløber med udgangen af 2015 og drøfte hvilke bevillinger der eventuelt skal videreføres. Der er to muligheder for at sikre videreførelsen af bevillingerne: Socialudvalget kan selv finde finansiering inden for den aktuelle ramme. Dette skal indgå som en del af Socialudvalgets budgetforslag til 2016. Den anden mulighed er, at medlemmer af Borgerrepræsentationen bærer et bestemt bevillingsudløb ind i budgetforhandlingerne til Budget 2016. Derved indgår bevillingsudløbet på lige fod med andre budgetønsker, der bringes ind i budgetforhandlingerne.

Tabel 1 viser en oversigt over de berørte aktiviteter opdelt i henholdsvis aktiviteter med finansieringsbehov og bortfald uden finansieringsbehov/bortfald der håndteres indenfor rammen.

Bevillingsudløbende er delt op i tre overordnede kategorier:

1. Kritisk for drift: Dette betyder, at bevillingen er givet til et tilbud, der yder en indsats for Socialforvaltningens borgere, der er fastsat ved lov, eller 24-timers botilbud.
2. Vigtig for drift: Dette betyder, at bevillingen er givet til et tilbud, der yder en vigtig indsats for Socialforvaltningens borgere, i lighed med andre kommunale eller private tilbud i København. Hvis bevillingen ikke forlænges, vil borgerne stadig kunne få et lignende tilbud andre steder i København, men den enkelte borger vil kunne opleve en serviceforringelse (fx i form af flere brugere pr. tilbud, færre og geografisk spredte indgange mm).
3. Nice to have: Dette betyder, at bevillingen er givet til et tilbud der yder en indsats for Socialforvaltningens borgere, i lighed med andre kommunale eller private tilbud. Hvis bevillingen ikke forlænges, vil borgerne stadig kunne få et lignende tilbud andre steder i København, og det vurderes at have en mindre betydning for den oplevede service.

Uden for kategori: Udløb uden for kategori er pilot- og metodeudviklingsprojekter, som vurderes afsluttede og hvor de afprøvede metoder evt. kan indarbejdes i driften inden for forvaltningens eksisterende ramme.

Tabel 1: Bortfald af finansiering, listet efter bevillingsområder (mio. kr. 2016-pl)

Bevillingsudløb med fortsat finansieringsbehov	2015 budget	2016 behov	Kategori
Udsatte børn og unge			
Sikker by-pakke	16,4	16,3	
<i>Sikker by - Styrkelse af exit-programmet - VB2012</i>	4,3	4,3	2: Vigtig for drift
<i>Sikker by: Drift af 18+-satelitten i Husum/Voldparken - VB2012</i>	3,0	3,0	2: Vigtig for drift
<i>Sikker by: Drift af 18+-centret Crossroads i Tingbjerg - VB2012</i>	3,4	3,3	2: Vigtig for drift
<i>Sikker by: RessourceCenter Ydre Nørrebro</i>	5,2	5,2	2: Vigtig for drift
<i>Sikker by - Styrkelse af beredskab og drift af SSP - VB2012</i>	0,5	0,5	2: Vigtig for drift
Headspace – VB2015	0,7	0,7	2: Vigtig for drift
Udsatte voksne			
Pulje til særligt udsatte hjemløse (forhøjelse af § 18) – VB2015	3,6	3,6	2: Vigtig for drift
Projekt exit prostitution – satspulje	3,4	2,8	2: Vigtig for drift
Hjemløse – Alternative plejehjemspladser i E-huset (VB 2014)	6,8	5,6	1: Kritisk for driften*
Styrkelse af hjemmevejlederordningen for boliganviste, udsatte borgere (VB 2012)	3,5	3,5	2: Vigtig for drift
Projekt Anonyme Stofmisbrugsbehandling (PAS) (VB 2014)	2,6	1,5	2: Vigtig for drift*
Hjemløse – Café Klare (VB 2014)	2,5	2,5	2: Vigtig for drift
Reden	0,3	0,3	
Borgere med sindslidelse			
Muhabet – VB2015	0,5	0,5	2: Vigtig for drift
Netværksstedet Thorvaldsen – VB2015	0,8	0,8	2: Vigtig for drift
Ledsageudgifter – VB2015	1,1	1,1	2: Vigtig for drift
Milepælen - værested psykisk syge på Østerbro – VB2014	3,0	3,0	2: Vigtig for drift
Fremtidsfabrikken	1,1	1,1	2: Vigtig for drift
Alexandrakollegiet, køb af 2 pladser – VB2014	0,8	0,8	3: Nice to have
Borgere med handicap og hjemmeplejen			
15 pladser i beskyttet beskæftigelse for borgere med handicap – VB2012	1,0	1,0	2: Vigtig for drift
Ledsageudgifter – VB2015	4,5	4,5	2: Vigtig for drift
Øvrige			
Implementering af en kvalitetsmodel og akkreditering - Lovpligtigt tilsyn på dagtilbud	4,8	1,0	1: Kritisk for driften
Implementering af en kvalitetsmodel og akkreditering - Videreførelse af akkreditering på døgntilbud- Kvalitetsmodel	-	0,8	2: Vigtig for drift*
Bevillingsudløb til prioritering i alt	57,4	51,4	
Bevillingsudløb uden genfinansieringsbehov eller udløb, der håndteres indenfor rammen	2015 budget	2016 behov	
Udsatte børn og unge			
Unge seminar i 10 bydele	0,3	0	
Sammenhæng i den socialpædagogiske og socialpsykiatriske behandling af anbragte børn og unge med svære og komplekse sindslidelser	0,9	0	
Udsatte voksne			
Projekt om styrkelse af alkoholbehandling for dobbeltbelastede borgere – satspulje	1,9	0	Projektudløb
Borgere med sindslidelse			
Pilotprojekt for at nedbringe medicinforbrug for psykisk syge VB2013	0,8	0	
Borgere med handicap og hjemmeplejen			
Øget forvaltnings Samarbejde og kompetenceudvikling	0,2	0	Metodeudvikling
Bevillingsudløb uden finansieringsbehov i alt	4,1	0	
Total	61,5	51,4	

* Kategorierne er ændret ift. den første version, for bedre at rumme både en økonomisk og faglig dimension. Dette har haft betydning for kategoriseringen af tre *-markede udløb.

Beskrivelse af aktiviteter, hvortil finansiering udløber med udgangen af 2015

UDSATTE BØRN OG UNGE

Sikker by-pakke:

Vedr. Sikker by-initiativer, er der samlet bevillingsudløb på 16,4 mio. kr. fordelt på 5 konkrete tiltag. Budgetbehovet i 2016 og frem for de 5 tiltag er 16,3 mio. kr. De enkelte tiltag beskrives hver for sig nedenfor.

I tabellen nedenfor opstilles de bevillinger og genbevillinger, der er givet til Sikker by-initiativer siden 2012.

Tabel 2: Oversigt over bevillinger givet til Sikker by-initiativer i Budgetaftaler 2012-15 (2016-pl, mio.r.)

Vedtaget 1. gang	Gen-bevilliget	Tiltag	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
2011	2012	Sikker by: Styrkelse af exit-programmet	4,3	4,3	4,3	4,3			
2012	-	Sikker by: Drift af 18+-satelitten i Husum/Voldparken	3,0	3,0	3,0	3,0			
2011	2012	Sikker by: Drift af 18+-centret Crossroads i Tingbjerg	3,4	3,4	3,4	3,4			
2009	2012	Sikker by: RessourceCenter Ydre Nørrebro	5,2	5,2	5,2	5,2			
2012	-	Sikker by: Styrkelse af beredskab og drift af SSP Husum/Voldparken	0,5	0,5	0,5	0,5			
2013	-	Sikker by: 18+ (Gadepulsen)		2,4	3,4	3,4	3,4		
2013	-	Sikker by: SSP 18+		1,7	2,8	2,8	2,8		
2012	2013	Sikker by: Udsatte team Christiania	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7		
2013	-	Sikker by: Konference om hash		0,1					
2010	2014	Sikker by: 18+centre på Nørrebro	9,1	9,1	8,0	8,0	8,0	8,0	
2007	2010/2014	Sikker by: Den korte snor	4,6	4,6	4,5	4,5	4,5	4,5	
2010	2014	Sikker by: Den korte snor+ (KIV)	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	
2010	2014	Sikker by: Sjakket snor	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
2009	2015	Sikker by: Videreførelse af SSP+-indsatsen	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
2015	-	Sikker by: 18+ Urbanplanen				0,7	0,7	0,7	
2010*	2015	Sikker by: Videreførelse af projektet Ny Start	6,5	6,5	6,5	6,0	6,0	6,0	6,0
		I alt	42,6	46,9	47,8	48,0	31,6	23,7	6,6
		<i>Udløb i alt</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,8</i>	<i>16,4</i>	<i>7,9</i>	<i>17,1</i>	<i>6,6</i>

* Oprindeligt et sats-pulje projekt, der startede op i maj 2010

Sikker by: Styrkelse af Exitprogrammet - VB2012. Udløb 4,3 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 4,3 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Exitprogrammet tilbyder et målrettet og individuelt forløb med særlig intensiv støtte til unge i alderen 18-25 år, der er involveret i alvorlig, personfarlig banderelateret kriminalitet, eller som er i risiko for at blive det. Målet med indsatsen er at hjælpe de unge væk fra en kriminel løbebane, ved at forbedre deres tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet.

Exitprogrammet er finansieret af 4,1 mio. kr. årligt i 2012-2015, jf. aftalen om budget 2012. Ud over Exitprogrammet findes der to andre exit-indsatser: Kriminalpræventiv indsats for unge voksne (KIV), der er en kommunal indsats i tæt tilknytning til Exitprogrammet og Justitsministeriets nationale indsats ”En vej ud – Rammemodel for exit-programmer til bande- og rockermedlemmer.”

KIVs bevilling på 3,3 mio. kr. udløber i 2017, og det vil være oplagt at sammentænke KIVs og Exitprogrammets indsatser. Et samlet kommunalt exitprogram til yde støtte til voksne, der ønsker at forlade bander og en kriminel livsførelse.

Evaluerings/vurdering af effekt

I perioden fra 2010, hvor KIV og Exitprogrammet blev etableret og frem til november 2014, har der været iværksat i alt 166 forløb, heraf 14 under den nationale rammemodel for Exit, 72 forløb i KIV og 80 forløb i Exitprogrammet.

Evalueringer viser, at Exitprogrammet og KIV opnår positive resultater i form af en markant faldende kriminalitetsrate og en væsentlig forbedret tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet blandt deltagerne. Effektmålinger foretaget i starten af 2014 viser, at 42 pct. af deltagerne ikke er sigtet for ny alvorlig eller personfarlig kriminalitet 1 år efter udskrivning, mens 45 pct. af deltagerne er tilknyttet uddannelses- eller beskæftigelsesfremmende aktiviteter 3 måneder efter afsluttet programforløb.

En ekstern cost-benefit analyse af Exitprogrammet og KIV har estimeret, at der opnås en samfundsøkonomisk gevinst på op til 298.000 kr. i gennemsnit pr. borger, der deltager i EKP's programmer. Gevinsten er udregnet ud fra en succesrate på 40 pct. Med den nuværende succesrate på 42 pct. er Exitprogrammet og KIV således gode samfundsøkonomiske investeringer.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Såfremt bevillingen til Exitprogrammet ophører, vil Københavns Kommune ikke kunne tilbyde borgere, der ønsker et ophør med banderelateret kriminalitet, støtte. Ligeledes vil Københavns Kommune fremover ikke kunne understøtte den nationale rammemodel for Exit med den særlige viden, erfaring og skræddersyede kriminalpræventive og tværfaglige indsats, som kommunen kan i dag.

Såfremt bevillingen til Exitprogrammet ophører, vil der skulle opsiges 10 medarbejdere.

Sikker by: Drift af 18+-satellitten i Husum/Voldparken - VB2012. Udløb 3,0 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 3,4 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

18+ Husum/Voldparken tilbyder kriminalitetstruede og kriminelle unge, i alderen 18-25 år et alternativ til gaden og arbejder målrettet på at støtte og motivere de unge til at komme videre i job eller uddannelse.

18+ Husum/Voldparken er en satellit under 18+ Crossroad (Tingbjerg). Satellitten blev oprettet i 2012 for at aflaste Gadelandet/Voldparken i Husum grundet en stigende bekymring for ungegrupperinger i samme område – bl.a. blev en ung mand blev skudt i Gadelandet.

18+ Husum/Voldparken har løbende og på forskellig vis været udfordret af brugergruppens territoriale tilbøjeligheder og følelse af ejerskab over stedet. Der er derfor igangsat et udviklingsarbejde, som bl.a. skal kigge på organiseringen, således at satellitten fungerer mindre som et 'værested' og mere som et aktivitetscenter med tilbud, der også rækker ud til lokalområdet. Bl.a. inddrages civilsamfundsaktører i stigende grad for herigennem at højne brugernes sociale mobilitet.

Det er opfattelsen, at der fremadrettet er behov for en mere matrikelløs indsats, hvor der arbejdes intensivt med at trække brugergruppen i retning af ordinære foreningstilbud og øvrige relevante arenaer.

Brugergruppen omfatter pt. ca. 50 unikke unge i alderen 18-25, hvoraf hovedvægten er mellem 18-20 år. Gruppen af unge er kendetegnet ved at være uro- og konfliktskabende, både lokalt og i forhold til unge fra andre bydele.

Antallet af brugere varierer naturligt, givet målgruppen og dens behov: I efteråret 2013 var der f.eks. en udfordring omkring lokale unge i alderen 16-18, der ikke kunne være i BUF klubtilbud (det lokale tilbud blev brændt ned i sommeren 2013 og de unge søgte 18+ Satellitten). Disse unge er nu, via en koordineret indsats mellem bl.a. nyoprettet BUF klubtilbud og 18+, indlemmet i relevante tilbud for de enkelte unge.

Evaluerings/vurdering af effekt

I Sikker Bys effektevaluering af de kriminalpræventive aktiviteter for perioden 1. april 2013 til 31. december 2013 fremgår, at der i gennemsnit dagligt kommer 29 unge i et 18+center. Succeskriteriet, som er formuleret på baggrund af en baseline fra 1. kvartal 2012, har fastsat et mål på gennemsnitligt 26 daglige brugere. I perioden er der registreret 600 forskellige/unikke unge. Det er en stigning på 100 unge i forhold til forrige effektevaluering, fordelt på de fem 18+centre.

Effektevalueringen viser også, at en tredjedel af det samlede antal unikke unge i 18+målgruppen, som benytter 18+centre, opnår flow gennem brobygning – dvs. at de unge gennemfører mindst to samtaler med en ekstern aktør, som fx kan være et jobcenter. Andelen af unge, der opnår flow gennem brobygning er steget fra 28 pct. til 33 pct., så 18+ centrene har nået deres succeskriterium, som fastslår, at

minimum 25 pct. af de unge i 18+ centrene skal opnå flow. Knap en tredjedel af det samlede antal brobygninger er til jobcenter.

I 2014 har der været gennemført 96 pædagogiske aktiviteter med ca. 110 deltagere. Derudover har ca. 40 personer har været igennem et internt vejledningsforløb. Endeligt har 18+satelitten i Husum/Voldparken hjulpet ca. 15 borgere (svarende til ca. 25 pct. af brugergruppen) med at etablere kontakt til eksterne aktører.

18+centrene vurderes at have en tryghedsskabende effekt i de områder, hvor de er beliggende, dels som følge af succes med brobygningen til eksterne aktører, men også i kraft af et omfattende opsøgende arbejde i nærområdet. Effekten af denne tryghedsskabende indsats har forvaltningen ikke mulighed for at måle på nuværende tidspunkt. Socialforvaltningens vurdering af tiltagets tryghedsskabende effekt underbygges dog af bl.a. områdepolitiet, som er meget positivt indstillet overfor 18+indsatsen. Socialforvaltningen har sat et fricenterforsøg i gang, som har til formål at udvikle alternative dokumentationsformer, som også kan bidrage til at måle og dokumentere denne tryghedsskabende effekt.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Ved ophør af bevillingen vil dialogen med – og vejledning af – brugergruppen blive minimeret, da 18+ Husum/Voldparken er den lokale indsats med størst kontakt til 18+ målgruppen.

Socialforvaltningen vil således miste kontakten til de udsatte ungegrupperinger i Husum/Voldparken. Dermed svækkes mulighederne for, dels at levere en forebyggende og tryghedsskabende indsats i forhold til lokalområdet, og dels at lave brobyggende indsatser for de udsatte til relevante tilbud og øvrige samfundsmæssige arenaer, såsom uddannelse og erhverv.

Sikker by: Drift af 18+-centret Crossroads i Tingbjerg - VB2012. Udløb 3,4 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 3,3 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

18+ Crossroad henvender sig til kriminalitets- og bandetruede unge i alderen 18-25 år, der ofte indgår i uhensigtsmæssige ungegrupperinger og mangler tilknytning til ordinære tilbud. 18+ Crossroad tilbyder målgruppen et alternativ til gaden og der arbejdes målrettet på at støtte og motivere de unge til at komme videre i job eller uddannelse, bl.a. via et tæt samarbejde med Jobcenter København. Tilbuddet blev oprettet i 2011, som en konsekvens af længerevarende uroligheder på gaden og i lokalmiljøet som helhed.

18+ Crossroad har siden etableringen gennemgået en udvikling, hvor SSP, Jobcenter København, Københavns politi og andre myndigheder er blevet centrale samarbejdspartnere. 18+ Crossroad fungerer i dag som en central forebyggende aktør og yder generelt en tryghedsskabende og brobyggende indsats. Blandt andet i forbindelse med mordet på en unge mand i Tingbjerg 2013, fungerede centret

konfliktdæmpende i forhold til de involverede aktører så som politi og SSP - og de mest udsatte ungegrupperinger i Tingbjerg.

18+ Crossroad samarbejder med den øvrige bydækkende gadeplansindsats - og derudover med Spydspidsen - i forhold til at optimere tilknytningen til erhvervslivet.

Brugergruppen omfattede i 2014 samlet ca. 140 unge i alderen 18-25, hvoraf hovedparten er mellem 18-20 år. Brugergruppen er kendetegnet ved at være uro- og konfliktskabende, både lokalt og i forhold til unge fra andre bydele.

Evaluerings/vurdering af effekt

I Sikker Bys effektevaluering af de kriminalpræventive aktiviteter for perioden 1. april 2013 til 31. december 2013 fremgår, at der i gennemsnit dagligt kommer 29 unge i et 18+ center. Succeskriteriet, som er formuleret på baggrund af en baseline fra 1. kvartal 2012, har fastsat et mål på gennemsnitligt 26 daglige brugere. I perioden er der registreret 600 forskellige/unikke unge. Det er en stigning på 100 unge i forhold til forrige effektevaluering, fordelt på de fem 18+centre.

Effektevalueringen viser også, at en tredjedel af det samlede antal unikke unge i 18+målgruppen, som benytter 18+centrene, opnår flow gennem brobygning – dvs. at de unge gennemfører mindst to samtaler med en ekstern aktør, som fx kan være et jobcenter. Andelen af unge, der opnår flow gennem brobygning, er steget fra 28 pct. til 33 pct., så 18+centrene har nået deres succeskriterium, som fastslår, at minimum 25 pct. af de unge i 18+ centrene skal opnå flow. Knap en tredjedel af det samlede antal brobygninger er til jobcenter.

I 2014 har der været gennemført 84 pædagogiske aktiviteter med ca. 240 deltagere. Derudover har ca. 35 personer har været igennem et internt vejledningsforløb. Endeligt har 18+centret Crossroads hjulpet ca. 44 unikke borgere (svarende til ca. 29 pct. af brugergruppen på årsbasis) med at etablere kontakt til eksterne aktører.

Generelt formodes 18+centrene at have en tryghedsskabende effekt i de områder, hvor de er beliggende, dels som følge af succes med brobygningen, men også i kraft af et omfattende opsøgende arbejde i nærområdet. Denne tryghedsskabende indsats underbygges af nye tal fra politiet, som i perioden januar 2011 til november 2014 kan dokumentere en støt faldende kriminalitet i Tingbjerg – særligt tyveri, indbrud, chikane og hærværk har været dalende. Center for Forebyggelse og Rådgivning, som 18+ centrene hører under, har også igangsat et fricenterforsøg, som bl.a. har til formål at udvikle dokumentationsformer, der kan belyse den tryghedsskabende effekt.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Ved ophør af bevillingen vil dialogen med – og vejledning af brugergruppen minimeres, da 18+ Crossroad er den eneste lokale indsats med kontakt til 18+ målgruppen.

Muligheden for akutte indsatser i samarbejde med SSP og Københavns politi vil være markant reduceret, ligesom den generelle oplevede tryghed i bydelen Tingbjerg vil dale. I tilfælde af ophør, vil Københavns Kommune miste kontakten til de mest udsatte ungegrupperinger i Tingbjerg og dermed muligheden for at arbejde forebyggende og tryghedsskabende i lokalområdet.

Sikker by - RessourceCenter Ydre Nørrebro. Udløb 5,2 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 5,2 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

RessourceCenter Ydre Nørrebro (RCYN) er et aktivitets-, frivilligheds-, projekt-, lektiecafe- og rådgivningscenter for unge mellem 13 og 18 år på Ydre Nørrebro. RCYN hører under Center for Forebyggelse & Rådgivning og har eksisteret siden maj 2009 og er siden januar 2013 blevet drevet af fonden Kantara. Alle aktiviteterne i RCYN er samlet på ét sted for at skabe synergi imellem indsatserne for og med de unge.

RCYN har to målgrupper: de unge og de frivillige. De unge er Haraldsgadekvarterets ca. 600 børn og unge mellem 13 og 18 år, hvoraf flertallet har en anden etnisk baggrund end dansk. Målgruppen i et vist omfang også de unges familier. De frivillige er både enkeltpersoner, som involveres i organiseringen af RCYNs aktiviteter, og frivilligforeninger, som indgår i samarbejder med RCYN omkring udvikling af afvikling af aktiviteter. Med programmet ”*fra bruger til frivillig*” forsøger man også at få de unge, som benytter RCYN, til selv at blive frivillige.

Den grundlæggende metode, man benytter i RCYN, er *empowerment*, via bidragende deltagelse i inkluderende, positive fællesskaber. Intentionen er at fremelske og mobilisere de unges ressourcer, først i fællesskabets og siden i de unges egen tjeneste, så de unge sammen og hver for sig går en positiv fremtid i møde, og så lokalområdet kan rumme alle sine børn og unge. RCYNs rolle er at være samlingspunktet, hvori positive fællesskaber opstår og unge mennesker får en platform til positiv selvudfoldelse.

Evaluerings/vurdering af effekt

En evaluering af RCYN fra 2012 viser, at RCYN har haft en positiv oplevet effekt blandt brugergruppen i forhold til uddannelse, beskæftigelse og oplevelsen af sikkerhed i området. De unge har især været tiltrukket af de sportslige aktiviteter og særarrangementer.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Ved ophør af bevillingen mister Socialforvaltningen en stærk aktør i indsatsen for at motivere og understøtte unges udvikling af social ansvarlighed, selvstændighed og størst mulig uafhængighed af de offentlige systemer.

RCYN skaber rammer, hvori også udsatte og ressourcetsvage unge kan lære positiv og konstruktiv selvudfoldelse, og hvor igennem de unge kan få positive oplevelser med den omkringliggende verden. Hvis bevillingen bortfalder, mister man således både en forebyggende, tryghedsskabende og brobyggende indsats, som er til gavn for både unge og lokalsamfund.

Sikker by: Styrkelse af beredskab og drift af SSP - VB2012. Udløb 0,5 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0,5 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

SSP København er et lokalt samarbejde mellem Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Kriminalforsorgen samt Københavns Politi. SSP's mål er at forebygge kriminalitet blandt børn og unge i alderen 10-18 år og nedbringe antallet af unge i alderen 10-18 år, der begår alvorlig kriminalitet.

SSP København har gennem en årrække gennemgået en markant organisatorisk udvikling. SSP-sekretariatet udgør en stabsfunktion, der er formidler af bestyrelsens beslutninger. Sekretariatet har den daglige rådgivende, koordinerende og metodeudviklende funktion i forhold til organisationen. Derudover er sekretariatets funktion i de senere år blevet udvidet med rollen som *bydækkende beredskabsfunktion* i forhold til uro med børn og unge.

Fra 2012 blev der givet en fireårig bevilling at styrke beredskabet og driften af SSP København. Der er blevet ansat en souschef, der fungerer som stedfortræder for sekretariatschefen, samt afhjælper sekretariatschefens øgede arbejdsopgaver.

De samlede driftsudgifter til den øgede bevilling andrager 600 t. kr. Københavns Politi medfinansierer det udvidede beredskab med i alt 120 t. kr. ud fra en fordelingsnøgle, hvor de deltagende parter i SSP (BIF, BUF, TMF og SOF, samt Københavns Politi) bidrager med hver en femtedel til drift af SSP sekretariatet. Københavns Kommune andel er således 480 t. kr. Københavns Politi ønsker at prioritere SSP beredskabet og vurderes fortsat at ville medfinansiere stillingen

Evaluerings/vurdering af effekt

Souschefens tilstedeværelse har bidraget til et mere robust SSP Sekretariat, idet SSP Sekretariatet med souschefens tilstedeværelse kan garantere et beredskab, der koordineres af SSP Sekretariatets ledelse.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Ved ophør af bevillingen opsiges souschefen. Dette vil betyde, at SSP København ikke vil kunne agere beredskab året rundt, dvs. uden for kontortid, i weekender samt ferieperioder.

Bevillingsophør vil indebære en destabilisering af SSP sekretariatet i perioder, hvor sekretariatschefen er fraværende, hvilket vil medføre en ringere koordinering af akutberedskabet og i yderste konsekvens have betydning for håndteringen af

urolige situationer. Ligeledes vil SSP sekretariatet være nødt til at overveje, om de opgaver, som af samarbejdspartnerne forventes løst af SSP Sekretariatet, fortsat ville kunne honoreres.

Tabel 3: Oversigt over SSPs samlede budget (2016 pl, mio. kr.)

Grundbevilling	Beløb
Bidrag fra KK	4,7
Bidrag fra Politiet	0,6
Grundbevilling i alt	5,3
Styrket beredskab	
Bidrag fra KK	0,5
Bidrag fra Politiet	0,1
Styrket beredskab i alt	0,6
SSPs samlede budget	5,9

Headspace – Budgetaftale 2015. Udløb 0,7 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0,7 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Headspace fungerer som et supplement til kommunale og regionale indsatser, der hjælper psykisk sårbare unge med problemer på et tidligt stadie.

Målgruppen for tilbuddet er unge mellem 12 og 25 år, som har brug for rådgivning og hjælp – fx omkring angst, stress, depression, uddannelse, job, familie, sociale problemer, stofmisbrug, mobning, ensomhed, m.m.

Headspace hjælper de unge ift. at drage bedst nytte af kommunale, regionale og andre frivillige tilbud. Samtidig rådgiver Headspace en lang række unge, der har brug for en tidlig og anderledes indsats, end den Socialforvaltningen kan give dem.

Københavns Kommune indgik i 2013 en 2-årig samarbejdsaftale med Headspace København gældende fra 1. september 2013 til 31. august 2015. Københavns Kommune stiller, jf. aftalen, én eller flere medarbejdere til rådighed for at sikre et tæt samarbejde mellem Headspace og Københavns Kommune. Medarbejderressourcen er en ½ stilling, og det har indtil nu været Socialforvaltningen, der har leveret medarbejderressourcen. I 2015 vil det fortsat være Socialforvaltningen, der finansierer den halve stilling. Der vil evt. også blive samarbejdet med Ungdommens Uddannelsesvejledning og Ungejobcenter i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Samarbejdet blev med Budgetaftale 2015 foreløbigt forlænget til udgangen af 2015.

Den fælles medarbejder er med til at sikre et tæt og velfungerende samarbejde mellem kommunen og Headspace og viden om hinandens indsatser.

Udover midler til den 2-årige samarbejdsaftale fik Headspace også 600 t. kr. i 2014 til at dække huslejudgifter i 2014 og 2015 (300 t. kr. til hvert af årene). Derved er der et huslejudløb i 2015 på 300 t. kr..

Evaluerings/vurdering af effekt

Det første år (september 2013-august 2014) var der knap 300 unge, som benyttede sig af tilbuddet. I de seneste 3 mdr. (september, oktober, november 2014) har ca. 160 unge benyttet sig af tilbuddet. Dertil kommer et pt. ukendt antal unge, som har benyttet Headspaces nye chattilbud. Der er således en kraftig stigning i de unges brug af tilbuddet, hvilket indikerer, at mange unge efterhånden kender til og efterspørger tilbuddet.

Opsummerende vurderes projektet at medføre at:

- Flere psykisk sårbare unge får støtte på et tidligt tidspunkt
- Flere psykisk sårbare bliver hjulpet videre til relevante indsatser
- Bedre mulighed for opsporing og støtte til psykisk sårbare unge inden problemerne vokser sig så store, at de har brug for behandling eller hjælp i kommunen

- Øget viden og brobygning mellem indsatserne i Headspace og kommunalt regi

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Uden et fortsat tæt samarbejde vil færre psykisk sårbare unge få den forebyggende støtte, de har brug for. På længere sigt kan det forværre deres problemer og øge støttebehovet således, at en kommunal og/eller regional indsats bliver nødvendig.

Derudover vil færre psykisk sårbare unge med behov for mere end forebyggende støtte blive hjulpet hurtigt og effektivt på vej til det kommunale og/eller regionale system, hvilket også kan øge støttebehovet på længere sigt, hvilket vil gøre indsatsen mere omkostningsfuld.

Tabel 4: Oversigt over bevillinger givet til Headspace i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2013		0,3	0,3	
Tillægsbevilling i Budgetåret 2014*			0,3	0,3
Bevillinger fra Budgetaftale 2015				0,4
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.		0,5	0,5	0,4
Budget i alt		0,8	1,1	1,1

*Note: Headspace fik i 2014 0,6 mio. kr. til at dække huslejudgifter i 2014 og 2015.

Ungeseminar i 10 bydele. Udløb 0,3 mio. kr., fremtidige behov 0 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

I Københavns 10 bydele er der organiseret lokale ungenetværk, der mødes såvel løbende som i faste mødestrukturer, for at drøfte og udvikle det lokale kriminalpræventive arbejde i bydelene. Samarbejdsstrukturen i de lokale netværk giver mulighed for at arbejde tværfagligt med de unge og deres familier. Med de årlige ungeseminar i Københavns 10 bydele understøttes lokale ungenetværk i det lokale kriminalpræventive arbejde. Formålet med Ungeseminarerne er at understøtte og udvikle personlige og faglige netværk, sikre enighed om den pædagogiske linje og at alle aktiviteter understøtter kernetilslutningen.

På det årlige netværksmøde deltager alle forvaltninger samt eksterne partnere som bl.a. boligsociale organisationer, foreninger, lokaludvalgspolitikere og Natteravnene. Målet er at få et fælles overblik over børne-/ungesituationen i bydelen samt at involvere og ansvarliggøre aktørerne bredt i kommende eller igangværende fælles initiativer.

Ungeseminarerne tilbyder alle aktører i det lokale kriminalpræventive arbejde mulighed for at mødes og få input via eksterne faglige oplæg, drøfte aktuelle lokale emner på tværs og generelt møde andre lokale aktører, der arbejder kriminalpræventivt med børn og unge.

Evaluerings/vurdering af effekt

Der har i forbindelse med afholdelse af ungeseminar været bred lokal opbakning, og det vurderes, at ungeseminarerne har haft en positiv rolle at spille, idet ungeseminarerne har fungeret som den platform, hvorfra forskellige lokale aktører har haft mulighed for at mødes og drøfte lokale udfordringer og mulige forbedrende tiltag. Særligt i de områder, som af og til er præget af uroligheder, fx på Amager eller på Nørrebro, har der været behov for at sikre en tæt koordinering mellem lokale aktører.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Der søges ikke om midler til videreførelse af projektet, da projektet kan videreføres inden for Socialforvaltningens eksisterende ramme.

Tabel 5: Oversigt over bevillinger givet til Ungeseminar i 10 bydele i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2012	0,3	0,3	0,3	0,3
Budget i alt	0,3	0,3	0,3	0,3

Sammenhæng i den socialpædagogiske og -psykiatriske behandling af anbragte børn og unge med svære og komplekse sindslidelser. Udløb 0,9 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Indsats på Tværs er et toårigt samarbejdsprojekt imellem Københavns Kommunes Socialforvaltning (via Center for Specialpædagogik og Psykiatri) og Region Hovedstaden (via Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center), med udløb i marts 2016. Projektet kom i stand via fælles kommunal-regional ansøgning til Forebyggelsespuljen 2014, og ca. halvdelen af projektet er finansieret af midler fra denne pulje – den resterende halvdel er finansieret af Socialforvaltningen.

Formålet med projektet er at skabe sammenhæng i den psykiatriske og socialpædagogiske og -psykiatriske behandling for og med anbragte børn og unge, med svære, komplicerede og komplekse sindslidelser i Københavns Kommune.

Projektets overordnede målsætning er at udvikle og afprøve en model for bedre samarbejde mellem Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center og Center for Socialpædagogik og Psykiatri omkring behandlingen af børn og unge med svære sindslidelser. Samarbejdsmodellen skal danne basis for en tillægs-samarbejdsaftale, der kan fungere som bilag til den allerede eksisterende samarbejdsaftale mellem Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center og Københavns Kommune.

Den primære målgruppe, som skal have gavn af projektet er anbragte børn og unge med svære, komplicerede og komplekse sindslidelser og behov for indsats fra både Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center og Center for Socialpædagogik og Psykiatri, samt deres familier. Det svarer til ca. 25 børn og unge i alderen 12-18 år. For så vidt den udviklede model skaber de ventede forbedringer, forsøges modellen udbredt til det resterende børne- og ungeområde i SOF

Evaluering/vurdering af effekt

Projektet er stadig i udviklingsfasen: En grovskitse til samarbejdsmodellen ligger klar og skal nu kvalitetssikres af de unge, deres pårørende, medarbejdere i begge regi og af projektets styregruppe. Implementeringsfasen påbegyndes efter planen i marts 2015. En ekstern evaluator er hyret ind til at evaluere på både implementeringsproces og effekten af model. Fordi flere af de forventede langsigtede gevinster ved brugen af den nye model ikke lader sig vurdere inden for projektperioden, vil der inden for projektperioden overvejende blive evalueret på kvalitative parametre (oplever de unge, deres pårørende og medarbejdere i begge regi forbedringer?)

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Projektet har haft til formål at styrket samarbejdet mellem Socialforvaltningen og Region Hovedstaden omkring indsatsen for anbragte børn med svære og komplekse sindslidelser. De erfaringer og den samarbejdsmodel der er projektet har medført, er

forankret i Socialforvaltningen. Der er således ikke behov for videre finansiering af projektet.

Tabel 6: Oversigt over bevillinger givet til Indsats på tværs i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra SUD			0,8	1,0
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.			0,4	1,2
Budget i alt			1,2	2,2

UDSATTE VOKSNE

Pulje til særligt udsatte hjemløse (forhøjelse af §18) – VB2015. Udløb 3,6 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 3,6 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Borgerrepræsentationen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budgetaftalen for 2015 at afsætte 3,5 mio. kr. til særligt udsatte hjemløse. Heraf blev 1 mio. kr. afsat til en styrkelse af Socialforvaltningens eksisterende transitindsats for særligt udsatte migranter i form af hjælp til tilbagevenden til hjemlandet. De resterende 2,5 mio. kr. blev afsat til en § 18 særpulje for 2015 til fordeling blandt frivillige organisationer, der ønsker at bidrage til et transitprogram for målgruppen.

Evaluerings/vurdering af effekt

Fordelingen af puljens 2,5 mio. kr. blev godkendt af SUD d. 17/12/14. Puljens resultater vil blive fulgt og på baggrund heraf vil der blive taget stilling til behovet for en evt. videreførelse medio 2015. På baggrund af de kommende erfaringer med den styrkede indsats i Hjemløseenheden (1 mio. kr.) fra 1/1/15 vil der ligeledes blive taget stilling til behovet for en evt. videreførelse medio 2015.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Ophør af bevilling vil betyde, at der ikke laves en § 18 særpulje på 2,5 mio. kr. målrettet indsats til særligt udsatte hjemløse i 2016.

Ophør af bevillingen vil ligeledes betyde, at de to medarbejdere der ansættes pr. 1. januar 2015 ikke vil kunne fortsætte i 2016.

Tabel 7: Oversigt over bevillinger givet til Særligt udsatte hjemløse i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2015				3,6
Budget i alt				3,6

Projekt om styrkelse af alkoholbehandling for dobbeltbelastede borgere – Satspulje. Udløb 1,9 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Formålet med projektet er at øge og forstærke Københavns Kommunes indsats over for borgere, som udover deres alkoholmisbrug har en yderligere belastning i form af psykiske eller psykiatriske lidelser.

Målgruppen for projektet er borgere i Københavns kommune, der ønsker at være afholdende, og som enten har en ikke-behandlet diagnosticeret lidelse eller hvor der er mistanke om, at borgeren har en udiagnosticeret psykiatrisk lidelse. Målet er, at der skal 5-8 borgere i behandling i hvert af projektets tre år. I løbet af 2013 var 14 unikke borgere indskrevet i forløbet. Når tallet er ca. dobbelt så højt, som planlagt, skyldes det, at midler, som ikke er blevet brugt til borgere, som har afbrudt forløbet er blevet anvendt til at indskrive nye borgere i projektet.

Alle har været henvist til samlet døgnbehandling i minimum 3 måneder på enten Ringgården eller Sydgården, som er de to primære behandlingssteder i projektet.

Størstedelen af de borgere, som deltog i projektet havde ved opstarten haft et alkoholmisbrug gennem mange år. De psykiske lidelser hos borgerne i projektet var primært angst, depression og ADHD. Flere af borgerne havde desuden tidligere været igennem et eller flere behandlingsforløb.

Hensigten var, at borgerne til projektet skulle rekrutteres fra 'Alkoholenhederne, Modtageenhederne, Voksenenhederne eller Center for udsatte og familier i Københavns kommune'. Borgerne som i 2013 har deltaget i projektet, er primært borgere, som er henvist af Alkoholenhederne.

Evaluerings/vurdering af effekt

Succeskriterier- og opfyldelsen af disse midtvejs

Gennemførelse og alkoholfri udskrivning

Socialforvaltningen har haft 14 borgere i behandling i forbindelse med projektet i 2013. I alt gennemførte 8 borgere døgnbehandlingsforløbet, svarende til 57 pct., mens 6 borgere afbrød forløbet. De borgere, der gennemførte forløbet, var alle alkoholfrie ved udskrivningen.

Borgerne, som udskrives fra døgnbehandling, indskrives i et efterbehandlingsforløb. Projektet har på nuværende tidspunkt kørt i så kort en periode, at der endnu ikke foreligger tal på, hvor mange borgere, som både har gennemført hele døgnforløbet, efterbehandlingsforløbet og er blevet udskrevet.

Det er medarbejdernes erfaring, ud fra samtaler med borgerne og information fra behandlingsstederne, at de fleste af borgerne har fået det bedre både fysisk og psykisk undervejs i behandlingen – og således også, at den samlede belastningsgrad er mindsket.

Socialforvaltningen har forsøgt at lave en brugertilfredshedsundersøgelse blandt de borgere, der har deltaget i forløbet. Det har dog været svært at komme i kontakt med alle borgerne. Således er det kun lykket at få kontakt til 6 af de 14 borgere, der i 2013 deltog i behandlingsforløbet. Blandt de borgere, som der er opnået kontakt til, er der en enstemmig og meget klar tilfredshed med behandlingsforløbet. Flere nævner, at det har været et godt program, som de har været igennem, og at der har været arbejdet terapeutisk med dem. De har været glade for, at behandlingsstederne har fulgt op efter endt behandling.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Der er ingen konsekvenser ved ophør af borgerne i projektet, idet de herefter typisk bliver tilknyttet Alkoholenheden på ny samt giver plads til en anden borger. Der er ikke ansat medarbejdere i forbindelse med projektet og der skal således ikke opsiges medarbejdere.

Budgetbehovet for 2016 er 0 kr. da projektet udløber i 2015. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har samlet bevilget et tilskud på i alt 5,7 mio. kr. til anvendelse inden udgangen af 2015, så dermed foreligger der ingen bevilling for projektet i 2016.

Projektet er startet op pr. 1. januar 2013 i stedet for i 2012, som var den oprindelige plan. Projektperioden er dermed 3 år i stedet for de oprindelige 4 år. Som det ses af nedenstående tabel, fordeler de bevilligede 5,7 mio. sig derfor over 3 år.

Tabel 8: Oversigt over bevillinger givet til Projekt om styrkelse af alkoholbehandling for dobbeltbelastede borgere i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.		1,9	1,9	1,9
Budget i alt		1,9	1,9	1,9

Projekt exit prostitution – Satspulje. Udløb 3,4 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 2,8 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Projekt Exit prostitution har til formål at støtte og hjælpe udsatte prostituerede med enten at tilbyde dem en vej ud af prostitution med henblik på at sikre et langvarigt løft i deres sociale situation, eller tilbyde dem en sammenhængende og helhedsorienteret hjælp og støtte, mens de er i prostitution med henblik på at forbedre deres aktuelle livssituation.

Støtten til borgerne bliver givet via CTI-medarbejdere. Denne tilgang er valgt på baggrund af erfaringer fra hjemløseområdet. CTI-tilgangen er i projektet tilpasset prostitutionsområdet og er her af 12 måneders varighed fordelt på fire faser a tre måneders varighed. Efter de 12 måneder skal borgeren være klar til at 'stå på egne ben' i det eksisterende netværk.

Ud over selve ATA-tiden med borger kræver arbejdet opsøgende arbejde, kommunikation omkring tilbuddet og samarbejde med relevante parter fra lægehuse til NGO'er på prostitutionsområdet (fx Reden og LivaRehab) som projektet har samarbejdsaftaler med.

Det vil være hensigtsmæssigt at fortsætte indsatsen overfor målgruppen i den nuværende form og med den nuværende bemanning. Der er gode erfaringer både blandt både medarbejdere og borgere med CTI-indsatsen.

I Københavns Kommune har CTI-medarbejderne fra tidligt i afprøvningsperioden haft travlt. Det er vurderingen, at efterspørgslen ikke vil kunne imødekommes med en lavere bemanning af CTI-medarbejdere end den nuværende. I projektperioden er der dog behov for en del mere koordinering og afrapportering, end der vil være i en forankring. Koordinatorfunktion forventes derfor at kunne rummes i én af de fire CTI-medarbejdere. De nuværende medarbejdere er projektansat til projektperiodens udløb. Et forventet budget for forankring vil derfor være 2,8 mio. kr. årligt.

Projektet er pt. satspuljefinansieret og rammerne for projektet og dets udformning er sat af Socialstyrelsen og SFI.

Evaluerings/vurdering af effekt

SFI har udarbejdet en midtvejsevaluering af projektet (samlet for de fire deltagende kommuner). **Den er stadig fortrolig og derfor kun til internt brug.**

Overordnet tegner der sig derfor et billede af, at borgerne oplever egen livssituation mere positiv, jo længere de kommer frem i CTI-forløbet.

- Andelen af borgere i risiko for stress og depression falder fra 66 pct. til 44 pct. efter de første 6 måneder i CTI-forløbet. Ligeledes oplever 6 ud af 10 borgere en reel forbedring af deres mentale trivsel inden for de første 6 måneder af deres CTI-forløb.
- Ved opstart af CTI-forløbet angiver 52 pct. af borgerne at de har solgt seksuelle ydelser inden for den seneste måned, mens det gælder for 34 pct. af borgerne, der er i 2. fase af CTI-forløbet. De foreløbige resultater viser

således, at en mindre andel af borgerne i forløb er aktive i prostitution i forløbets 2. fase end ved opstarten.

- Outcomes Star bruges til måling af progression/regression blandt borgerne i projektet. Det fremgår af borgernes outcomes stars, at de ved opstart havde en gennemsnitlig score på 6,3 for alle 10 dimensioner. Blandt de borgere, der er i gang med 2. fase af forløbet var gennemsnittet på 7,4.
- Det fremgår ligeledes, at 26 pct. af borgerne ved målingen i 1. fase (efter 2 måneder) har oplevet en betydelig progression på mere end 1 point på tværs af stjernens 10 dimensioner siden opstart, mens 46 pct. har oplevet moderat progression efter 2 måneders forløb, og 13 pct. har oplevet regression. Efter 6 måneders forløb er andelen der oplever regression faldet til 6 pct., andelen med moderat progression 28 pct., mens andelen med betydelig progression er steget til 44 pct.

De nuværende medarbejdere er projektansat, så deres ansættelse udløber med projektets ophør.

En mindre del af borgerne bliver henvist fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltning, NGO'er, krisecentre, Socialstyrelse m.m. men størstedelen af dem henvender sig uden at være henvist af tredje instans. Gældende for stort set alle disse borgere er, at de uden tilbuddet sandsynligvis aldrig ville få håndteret de problematikker, der knytter sig til deres prostitution.

Tabel 9: Oversigt over bevillinger givet til Projekt Exit prostitution i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.		2,5	3,4	3,4
Budget i alt		2,5	3,4	3,4

**Hjemløse – Alternative plejehjemspladser i E-huset – Budgetaftale 2014.
Udløb 6,8 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 5,6 mio. kr.**

Beskrivelse af projektet

E-Huset er et plejehjemslignende botilbud efter Servicelovens § 108 til alkoholmente borgere.

Et led i hjemløsestrategien var at forøge antallet af alternative plejehjemspladser i henhold til servicelovens § 108 til plejekrævende stof- og alkoholafhængige m.fl..

Da E-Huset i 2009 flyttede fra De Gamles By til ejendommen i Thorsgade var dette baseret på en forudsætning om, finansieringen af den fremtidige drift bl.a. skulle ske ved salg af 12 af de i alt 48 pladser til fremmede kommuner. I de efterfølgende år viste det sig umuligt at sælge det forudsatte antal pladser med deraf følgende finansieringsproblemer for E-Huset.

På samme tid viste det sig i forbindelse med gennemførelsen af hjemløsestrategien vanskeligt at etablere det forudsatte antal alternative plejehjemspladser. Derfor opstod ideen at ”købe” de ledige pladser i E-Huset, dvs. at besætte dem med københavnske borgere og betale den fastsatte salgstakst gennem hjemløsestrategimidler, og hvorved man samtidig sikrede E-Husets finansiering. Denne ordning videreførtes i 2014-2015 gennem en toårig bevilling.

Dermed opfyldtes målsætningen om at forøge antallet af alternative plejehjemspladser bl.a. ved at københavnske brugere blev indskrevet i pladser i E-Huset, som ellers var forudsat solgt til fremmede kommuner.

Evaluerings/vurdering af effekt

E-Huset er et § 108-botilbud med 48 pladser. E-huset har i 2014 haft en belægning på 99 pct. E-Huset yder et specialiseret plejetilbud til alkoholmente brugere.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Socialforvaltningen råder over 117 pladser af denne type. Der er altid fuld belægning og venteliste til pladserne. Idet Sundhedsforvaltningens plejehjem ikke kan rumme denne gruppe borgere, er der ikke noget alternativt tilbud. Der er ikke etableret nye og flere § 108-botilbud til udsatte borgere siden Budget 2014 blev vedtaget. Socialforvaltningen vurderer derfor, at der fortsat er behov for de ekstra 12 pladser til københavnske borgere.

Såfremt der ikke bevilges midler til fortsat drift af pladserne, vil det betyde, at de nuværende 12 beboere vil skulle flyttes til andre alternative plejetilbud, i takt med at der bliver ledig kapacitet. Det vil betyde at borgere på ventelisten ikke kan prioriteres i den periode.

På personalesiden vil det ikke umiddelbart have konsekvenser, idet de 12 pladser på E-huset igen vil kunne sælges til andre kommuner.

Såfremt der ikke afsættes midler til videreførelse i budgetaftale 2014, vil pladserne skulle afvikles. Jf. notat udarbejdet i samarbejde mellem Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen til Budget 2014, vurderes det at tage 4 år at afvikle de 12 pladser.

Tabel 10: Oversigt over bevillinger givet til E-Huset i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2014			6,8	6,8
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.	6,1	6,1		
Budget i alt	6,1	6,1	6,8	6,8

Styrkelse af hjemmevejlederordningen for boliganviste, udsatte borgere – Budgetaftale 2012. Udløb 3,5 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 3,5 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Den boligsociale anvisning er en af forvaltningens primære muligheder for at understøtte et flow fra botilbud for sindslidende til eget hjem/bolig. Den styrkede hjemmevejlederordning for boliganviste borgere med sindslidelse sikrer, at de anviste borgere med sindslidelse kan klare sig i eget hjem fremfor fx på et botilbud, samt at trivselen i boligområderne og mellem naboerne er så optimal som mulig. Indsatsen ligger således i tråd med den strategiske udvikling af socialpsykiatrien om at reducere behovet for botilbud ved at styrke bostøtten i egen hjem.

Hjemmevejlederstøtte særligt til anviste borgere indgår desuden som en del af den Udlejningsaftale om almene boliger, som Københavns Kommune har indgået med BL's. 1. kreds, hvor kommunen forpligter sig til fortsat at sikre, at anviste beboere modtager den nødvendige bostøtte. De almene boligorganisationer har løbende stort fokus udviklingen på Socialforvaltningens bostøttekapacitet, da dette er afgørende for fortsat at sikre, de almene boligområder er socialt velfungerende trods boligsocial anvisning af udsatte borgere.

Tilbagemeldingen fra boligselskaberne har været, at de borgere, som kommunen anviser i høj grad, har et støttebehov. Ud af de boliganviste borgere, vurderes halvdelen (49 pct.) til at have et støttebehov. Størstedelen har et let støttebehov, som kan håndteres af boligrådgivere i forhold til indslusning i egen lejlighed. En fjerdedel af dem som har støttebehov, har behov for socialpædagogisk bistand, som ydes af hjemmevejledere fra de socialpsykiatriske centre, som denne bevilling har dækket i perioden fra 2012-15. Årligt vil det være ca. 100-120 borgere som vil være indenfor målgruppen. Der er ansat 8 årsværk til at varetage opgaven.

Den styrkede hjemmevejlederfunktionen i forhold til borgere i egen bolig støtter op omkring Socialudvalgets pejlemærke om at flere udsatte københavnere har en bolig samt, at flere københavnere i højere grad mestrer deres eget liv.

Evaluerings/vurdering af effekt

Hjemmevejlederstøtten til anviste borgere er forudsætning for at denne borgergruppe kan klare sig i egen bolig og derved mestre livet med mindre indgribende støtte end fx et botilbud.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Socialforvaltningen oplever allerede i dag et stort pres hjemmevejlederstøtten. Ved bevillingsophør vil forvaltningen risikere at stå i en situation, hvor der måtte optræde ventelister omkring at hjælpe borgere med sindslidelse ud af et botilbud og over i egen bolig, hvilket ikke er forsvarligt (eller lovligt). En forskudt indsats er heller ikke hensigtsmæssig ift. en rettidig støttende indsats i forbindelse med indslusning, som er vigtig for målgruppen.

Tabel 11: Oversigt over bevillinger givet til Styrkelse af hjemmevejlederordningen i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2012	3,5	3,5	3,5	3,5
Budget i alt	3,5	3,5	3,5	3,5

Projekt Anonyme Stofmisbrugsbehandling (PAS) – Budgetaftale 2014. Udløb 2,6 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 1,6 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Projektet med anonym ambulant stofmisbrugsbehandling er henvendt til borgere med et behandlingskrævende stofmisbrug, som i dag vælger ikke at henvende sig i stofmisbrugsbehandlingssystemet. Målgruppen for projektet er personer over 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug, der har en relativ tæt tilknytning til enten arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet, eller som af andre grunde har behov for anonym behandling. Tilbuddet er udelukkende til personer der ønsker at være anonyme.

Projektets overordnede mål har været at afprøve, om man ved at tilbyde anonymitet i stofmisbrugsbehandlingen, kunne tiltrække borgere med stofmisbrug, der er i arbejde eller uddannelse. PAS var oprindeligt et toårigt projekt fra 2011 - 2012. Projektet er siden forlænget af ministeriet først med et år (2013) og siden yderligere med 1,5 år til medio 2015. Projektet er finansieret af satspuljemidler udmøntet af Socialstyrelsen. Der er ansat 5 medarbejdere i projektet.

Socialforvaltningen var i udgangspunktet skeptiske overfor den korte projektperiode på 2 år, fordi det tager tid at udvikle et nyt indhold og gøre det relevant og brugbart for målgruppen. Det har imidlertid vist sig, at projektet inden for et år er lykkedes med at nå målgruppen, at have mere end fuld belægning og have udviklet et systematisk og kvalitativt behandlingskoncept.

For at kunne fortsætte PAS i sin nuværende form (som mere eller mindre allerede er kørt i drift) er der behov for et samlet finansieringsbehov på 2,6 mio. kr. Dette hænger sammen med, at den oprindelige bevilling for PAS i 2011 og 2012 var på 3,6 mio. kr. pr. år. Dermed er bevillingen allerede sat betydeligt ned og de 2,6 mio. kr. (som der samlet er brug for på 1 år) er dermed det, som man forventer at skulle bruge, hvis PAS skal køre videre i sin nuværende form.

Finansiering til projektet forventes i 2016 delvist at blive dækket ind via DUT midler på 1 mio. (svarende til 1 år). Dermed vil der udestå et budgetbehov i 2016 og frem på 1,6 mio. kr., hvis tilbuddet skal fortsætte i sin nuværende form.

Evaluerings/vurdering af effekt

I juli 2013 blev der foretaget en grundig evaluering af PAS fra Socialstyrelsen. Det overordnede formål med evalueringen er at belyse betydningen af et anonymt behandlingstilbud med henblik på at rekruttere en målgruppe af ressourcerstærke personer med misbrugsproblematik.

Med ”Projekt anonym ambulant stofmisbrugsbehandling” (PAS) er det lykkedes to projekter i København og Odense at rekruttere en målgruppe til misbrugsbehandling, der ikke tidligere har opsøgt behandlingssystemet.

I alt er 430 personer blevet indskrevet til behandling i PAS i Odense eller København i perioden 1. januar 2011 til 31. december 2012.

59 pct. har gennemført behandlingen, og 30 pct. er udeblevet fra behandlingen, efter de er startet op. De resterende er udskrevet til anden behandling eller mod råd fra medarbejderne. Af de deltagere, der har gennemført behandlingen, har 39 pct. ikke brugt stoffer de sidste 30 dage inden udskrivning. De deltagere, der stadig bruger stoffer ved udskrivning, har kraftigt reduceret deres forbrug.

Muligheden for anonymitet betyder meget, men kan dog ikke alene tiltrække og fastholde målgruppen i behandlingen. En anden afgørende faktor er, at behandlingen er fysisk adskilt fra anden social misbrugsbehandling og har en diskret indgang, der ikke kan identificeres som indgangen til et misbrugsbehandlingssted.

En tredje afgørende faktor for deltagerne er, at de i behandlingen har mødt personer, de har kunnet identificere sig med i forhold til deres samlede situation – og derved ikke personer, der er stærkt socialt belastet.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Det vurderes generelt, at der er et stort behov for tilbuddet, og pt. Er der venteliste. Hvis projektet kun drives videre for DUT midler, skal tilbuddet revideres, da tilbuddet så ikke vil kunne køres videre for det nuværende. Under alle omstændigheder vil et revideret tilbud medføre en øget venteliste. Dette er ikke hensigtsmæssigt, da PAS' målgruppe (borgere i arbejde og uddannelse), risikere ikke at komme i behandling rettidigt, da de ikke forventes at søge behandling af ubehag ved at dukke op på de almindelige behandlingssteder.

Tablet 12: Oversigt over bevillinger givet til PAS i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bevillinger fra Budgetaftale 2014*			0	0,7			
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.	3,6	2,7	2,6	1,4			
Forventede DUT-midler				0,5	1,0	1,0	1,0
Budget i alt	3,6	2,7	2,6	2,6	1,0	1,0	1,0

* I budgetaftale 2014 blev der afsat 2,6 mio. kr. til PAS, med aftale om, at forvaltningen skal tilbageføre midler til Kassen, svarende til indtægter fra satspuljen eller DUT.

Hjemløse – Café Klare – Budgetaftale 2014. Udløb 2,5 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 2,5 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Café Klare er en natcafé for hjemløse kvinder. Forud for Hjemløsestrategien viste en undersøgelse, at mange hjemløse kvinder ikke benyttede de eksisterende herberger og natcaféer, fordi de følte sig utrygge. Samtidig viste undersøgelsen, at der manglede et tilbud, til ikke-prostituerede, misbrugende kvinder, der hverken passede ind på krisecentre eller tilbud som Reden.

Café Klare har siden åbningen i foråret 2011 har haft besøg af ca. 800 overnattende kvinder. Om natten fungerer Café Klare som natcafé med 20 sovepladser, og om dagen fungerer stedet som en dagrådgivning, der formidler kontakt mellem de hjemløse kvinder samt diverse hjælpetilbud.

De kvinder der benytter Café Klare, er ofte kvinder, der af forskellige årsager ikke passer ind i – eller kan rummes af – kommunens resterende hjælpetilbud. Det er særligt interessant at se, hvordan Café Klare har formået at opsamle psykisk skrøbelige kvinder, der uden dette tilbud sandsynligvis ville være nødsaget til at overnatte hos bekendte mænd, som udnytter dem seksuelt, eller på gaden. Café Klare har også opfanget mange af den voksende gruppe unge hjemløse.

Organisatorisk er den forankret på Mændenes Hjem. Der er 14 (+ vikarer) ansatte på Café hvor af 4 af stillingerne er kortere weekendtjanser.

Evaluerings/vurdering af effekt

Det er forvaltningens vurdering, at Café Klare er et vigtigt tilbud til en målgruppe, som det ellers ville være meget svært at komme i kontakt med, nemlig de psykisk skrøbelige kvinder. Café Klare har især været en succes i forhold til at give de udsatte kvindelige hjemløse et trygt sted at sove om natten. Derudover har dagrådgivningen hos Café Klare i høj grad været i stand til at hjælpe de overnattende kvinder videre fra natcaféen til især § 110 tilbud, psykiatrisk behandling samt egen bolig.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Såfremt der ikke findes midler til fremtidig drift af Café Klare, vil målgruppen mangle et sted at henvende sig. For mange vil det betyde, at natterne tilbringes hos mere eller mindre tilfældige mandlige bekendtskaber, der udnytter dem seksuelt.

Der er 14 ansatte (ikke alle er på fuld tid), som vil miste deres arbejde, hvis tilbuddet lukkes.

Tabel 13: Oversigt over bevillinger givet til Café Klare i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bevillinger fra Budgetaftale 2014			2,5	2,5		
Bevillinger fra Budgetaftale 2015			0,4	0,4	0,4	0,4
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.*	2,5	2,5				
Budget i alt	2,5	2,5	2,9	2,9	0,4	0,4

* Der er tale om midler fra Hjemløsestrategien

Reden – Budgetaftale 2014. Udløb 0,3 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0,3 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Reden København under KFUK's Sociale Arbejde fungerer som rådgivnings- og værested. Målgruppen er udsatte kvinder fra prostitutions- og stofmiljøet, der er omfattet af serviceloven. Kvinderne er kendetegnet ved at have komplekse sociale, psykiske og misbrugsrelaterede problemer.

Reden tilbyder indsatser på mange områder: skadesreducerende, forebyggende, rådgivende og mere akut hjælp. Alt sammen med henblik på at fremme positive forandringer for de enkelte kvinder. Reden lægger i arbejdet vægt på dokumentation, monitorerer udviklingen på prostitutionsområdet og fungerer i forlængelse af dette som videnscenter på prostitutionsområdet

Reden giver bl.a. mulighed for

- Overnatning (der findes 12 akutte sengepladser)
- Et måltid mad og et varmt bad
- En pause i trykke rammer væk fra stof- og prostitutionsmiljøet
- Udlevering af rene kanyler, kondomer og glidecreme
- Lægevejledning og undervisning i varetagelse af helbred og prævention m.m. Dette sker via Redens korps af frivillige læger, et fast samarbejde med Sundhedsrummet og jordmoder fra Hvidovre Hospital.
- Samtaler med socialrådgivere, der yder støtte følgeskab og rådgivning og brobygger til relevante kommunale myndigheder m.m.
- Støttende samtaler med, eller følgeskab fra, Redens pædagogiske medarbejdere
- Tilbud om grønlandsk kultur- og relationsmedarbejder

Evaluerings/vurdering af effekt

Reden arbejder ud fra teorien om harm reduction – at minimere skaderne kvinderne pådrager sig ved tilværelse med prostitution og stofmisbrug. Reden arbejder ligeledes ud fra en relationsopbyggende tilgang, hvor der ydes omsorg for individet og støtte til normalisering af en kaotisk livssituation. Reden og arbejder med motivation af de kvindelige brugere af tilbuddet og tilstræber at hjælpe kvinderne til det fysiske og psykiske overskud, der muliggøre hensigtsmæssige valg vedrørende deres egen livssituation. Redens hjælp til sikrere prostitutionsadfærd har til formål at reducere vold mod kvinderne, når de færdes på gaden og blandt kunder. Det socialfaglige personale i Reden arbejder løbende på at støtte kvinderne i deres kontakt med væresteder, rådgivningscentre, jobcentre etc. bl.a. som bisiddere. Denne kontakt er en forudsætning for, at kvinderne kan bringe sig selv i en mindre udsat position. Hvor det er muligt arbejdes der også på at skabe kontakt til nærmiljø og evt. netværk og pårørende. Reden faciliterer løbende netværksskabende aktiviteter med et livskvalitetsforbedrende sigte.

Registrering af brugere i Reden foregår anonymt og er derfor vedhæftet med usikkerhed. Reden havde i 2014 havde kontakt til 326 forskellige kvinder. Deraf er ca. 30 pct. med grønlandsk baggrund.

I 2014 havde Reden i gennemsnit ca. 5 kvinder sovende pr. nat og ca. 10 kvinder der indtager varm mad i Reden. I Redens værested har vi i 2014 registreret ca. 22 forskellige besøgende i døgnet.

Reden har 12 fuldtidsansatte medarbejdere heraf 6 pædagoger og 2 socialrådgivere. Derudover beskæftiges 8 deltidsansatte pædagogiske medarbejdere og 5-10 tilkaldvikarer til afløsning i værestedet. Reden har desuden ca. 30 frivillige tilknyttet. Redens frivillige understøtter både det daglige arbejde i værestedet men flere har også særlige kompetencer der tilbydes Redens kvinder såsom juridisk bistand, lægefaglig bistand, frisør, fodterapeut m.v.

Kvindernes behov for pædagogiske rammer og sundhedsfaglige tilbud ændrer i disse år karakter. Med skiftet på stofscenen i København de sidste mange år fra heroin til kokain er der også sket ændringer i målgruppen i Reden. Indtaget af kokain har en massiv effekt både fysisk og psykisk virkning på individet og kvinderne er i et konstant alarmberedskab og mere kaotiske. Dette giver udfordringer for personalet.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Særbevillingen er i høj grad blevet brugt til at sikre videndeling og dialog på tværs af personalegruppen af fastansatte og frivillige. Der skal koordineres og vidensudveksles på tværs af hjemløse-, misbrugsområdet, det sundhedsfaglige og naturligvis prostitutionsområdet. Der er et øget behov for sparring og koordinering på grund af udviklingen i målgruppen, der nu for alvor mærker langtidseffekterne af kokainmisbrug. Denne personaleudvikling vil skulle nedprioriteres, hvis bevillingen bortfalder.

Ligeledes vil et bevillingsophør konkret få betydning for den fortsatte indsats på evidens og dokumentationsområdet. Endvidere vil det betyde en nedsat indsats for de socialt udsatte grønlandske kvinder. Reden har modtaget penge separat til denne indsats, men har set sig nødsaget til at opprioritere timeantallet brugt på denne delmålgruppe.

Bevillingsophør kan føre til betyde ændringer i åbningstiden på Redens nattilbud og nedsat tid for medarbejdere.

Tabel 14: Oversigt over bevillinger givet til Reden i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra tidligere budgetaftaler	0,3	0,3		
Bevillinger fra Budgetaftale 2014			0,3	0,3
Budget i alt	0,3	0,3	0,3	0,3

BORGERE MED SINDSLIDELSE

Muhabet – Budgetaftale 2015. Udløb 0,5 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0,5 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Muhabet er et selvejende samværssted for borgere med sindslidelse og anden etnisk baggrund end dansk, der er beliggende på Frederiksberg.

Muhabet har et andet koncept end de øvrige aktivitets- og samværstilbud, idet kontakten er baseret på gæste-/værtsrollen. Det betyder, at der gjort meget ud af cafédelen, hvor der er gratis mad og mulighed for at deltage i socialt samvær. Desuden tilbyder Muhabet lektiehjælp for gæsterne og deres børn, rådgivning, som f.eks. hjælp til at forstå og handle på breve fra det offentlige, og besøg til indlagte på lukkede afdelinger i behandlingspsykiatrien.

I Muhabet kommer cirka 30-40 besøgende dagligt, hvoraf lidt over halvdelen af de besøgende vurderes at bo i Københavns Kommune.

Muhabet har samlet seks ansatte og ca. 60 frivillige tilknyttet.

Evaluerings/vurdering af effekt

Socialforvaltningen vurderer, at Muhabet driver et tilbud, som formår at tiltrække og fastholde kontakt til en sårbar gruppe borgere, som øvrige aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelser ikke når i samme grad. Med tilbuddet opnår brugerne øget tryghed til yderligere deltagelse i samfundslivet, brud på isolation og brobygning til andre støttefunktioner

Med Muhabet bliver den samlede ydelsesvifte på området både mere differentieret og tilpasset enkelte borgere behov – herunder også borgere med sindslidelser, som har en anden etnisk baggrund end dansk.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Hvis bevillingen til Muhabet ophører, vil tilbuddet formentlig skulle neddrøse sine aktiviteter væsentligt og muligvis lukke. Socialforvaltningen har ikke andre aktivitets- og samværstilbud, der formår at tiltrække og fastholde borgere med anden etnisk baggrund med psykiske lidelser i samme grad som Muhabet.

Socialforvaltningen er i dialog med Muhabet med henblik på at få overblik over Muhabets aktiviteter og fremtidige finansieringsbehov. Muhabet har indenfor de seneste år oplevet usikkerhed om dele af deres finansieringsgrundlag, og har derfor ytret ønske om en tættere finansiel tilknytning mellem Muhabet og Københavns Kommune. Dette forudsætter dog, at der kan opnås enighed om vilkår for en forpligtende aftale med Muhabet, og at stedet løbende kan tilpasse sit aktivitetsniveau efter den aktuelle finansiering.

Socialudvalget skal den 21. januar 2015 drøfte retning og principper for udviklingen af aktivitets- og samværstilbudsområdet. Såfremt Socialudvalget tilslutter sig forvaltningens forslag, vil Muhabet blive inviteret med i dialogen om implementering af fremtidens tilbudsvifte på området. På den baggrund foreslås det, at bevillingen til Muhabet videreføres med 0,5 mio. kr. i en 1-årig bevilling, hvorefter en endelig plan for området vil foreligge.

Såfremt udvalget ikke godkender principper for fremtidige aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelser anbefaler forvaltningen en videreførelse af Muhabets bevilling på 0,5 mio. kr. årligt

Table 15: Overview of grants given to Muhabet in Budget Agreements 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2014			0,5	
Bevillinger fra Overførselssagen 2013/2014			0,2	
Bevillinger fra Budgetaftale 2015				0,5
Bevillinger fra SUD	0,5	0,5		
Bevillinger fra § 18	0,6	0,5	1,3	0,5
Bevillinger fra Staten (fx satspuljen), andre kommuner, fonde mm.	?	?	?	1,3
Budget i alt	1,1	1,0	2,5	2,3

Netværksstedet Thorvaldsen – Budgetaftale 2015. Udløb 0,8 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0,8 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Netværksstedet Thorvaldsen på Frederiksberg er et selvejende aktivitetssted for borgere med sindslidelse. Stedet er, som det eneste i Danmark, fuldt brugerstyret med fokus på empowerment og recovery og har en række aktiviteter/undervisningsmuligheder for brugerne – særligt musik, kosmetik- og billedkunstværksted.

Der kommer jævnligt ca. 125 forskellige brugere, hvoraf omkring halvdelen er københavnere. De fleste brugere er mellem 30 og 50 år. Hovedparten bor i egen bolig, hvor en del modtager støtte, men der kommer også enkelte fra botilbud.

I Netværksstedet Thorvaldsen er det som kendt bruger muligt at få en nøgle til stedet. Det benytter nogle brugere i vanskelige perioder, hvor der typisk er lukket andre steder (nat, weekend). Det fungerer og med en høj grad af selvjustits.

Københavns og Frederiksberg kommuner har indgået aftale om delt finansiering af Netværksstedet Thorvaldsen.

Der er ansat ca. 3,5 årsværk i Netværksstedet Thorvaldsen.

Evaluerings/vurdering af effekt

Netværksstedet Thorvaldsen laver selv årlige brugerundersøgelser, hvor der spørges ind til stedets betydning for den enkelte. Svarene i den seneste fra 2013 indikerer, at Netværksstedet har en betydelig indvirkning på brugernes selvoplevede netværksdannelse og empowerment. 90 pct. af dem, der svarede finder, at Netværksstedet har forbedret deres livskvalitet og mange oplever at få nye netværk.

Forvaltningen har et godt indtryk af stedet. Dette deles af Frederiksberg Kommune. Aktivitetsstedet opfylder behov for en stor gruppe og arbejder med den enkeltes recovery, så der opnås mere selvmestring. Ligeledes er det indtrykket, at brugerstyringen tilgodeses på en måde, så den forekommer aktiverende, reel og demokratisk for brugerne.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Hvis bevillingen ophører, vil Netværksstedet Thorvaldsen formentlig skulle neddrole sine aktiviteter væsentligt og i yderste konsekvens evt. lukke. Der er i Socialforvaltningens tilbudsvifte i dag 18 andre aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelse, hvor den nuværende brugergruppe i Netværksstedet Thorvaldsens ville kunne komme i stedet. Der er dog ingen af disse tilbud, der er fuldt brugerstyret som Netværksstedet Thorvaldsen.

Socialudvalget skal den 21. januar 2015 drøfte retning og principper for udviklingen af aktivitets- og samværstilbudsområdet. Såfremt Socialudvalget tilslutter sig forvaltningens forslag, vil Thorvaldsens blive inviteret med i dialogen om implementering af fremtidens tilbudsvifte på området. På den baggrund foreslås

det, at bevillingen til Netværksstedet Thorvaldsens videreføres med 0,8 kr. i en 1-årig bevilling, hvorefter en endelig plan for aktivitets- og samværstilbudsområdet vil foreligge.

Tabel 16: Oversigt over bevillinger givet til Netværksstedet Thorvaldsen i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger før 2012	1,1	1,1		
Bevillinger fra SUD			0,8	0,8
Bevillinger fra § 18	0,1	0,1	0,1	0,1
Budget i alt	1,2	1,2	0,8	0,9

Ledsageudgifter – Budgetaftale 2015. Udløb 1,1 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 1,1 mio. kr.

Der henvises til beskrivelse under afsnittet om borgere med handicap (side 46).

Milepælen - værested psykisk syge på Østerbro – VB2014. Udløb 3,0 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 3,0 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Aktivitets- og samværstilbuddet på Indre Østerbro, Milepælen har bl.a. fokus på sundhed og tilbyder et bredt spektrum af forskellige aktiviteter indenfor den kategori f.eks. rygestopkurser og kurser i sund levevis. Herudover har stedet en række andre aktiviteter.

I budgetaftalen for 2007 fik Socialudvalget bevilget midler til etablering af et aktivitets- og samværstilbud på Indre Østerbro for perioden 2007 – 2009, og bevillingen blev videreført for en ny 4-årig periode i budgetaftalen for 2010.

På hverdage kommer der ca. 25-30 personer – i weekenden ca. 20-25 personer – i Milepælen.

Der er en fast og stabil personalegruppe i alt ca. 5 årsværk.

Udover aktivitets- og samværstilbuddet Milepælen har forvaltningen også driftsaftale med Fountain House, som ligger på ydre Østerbro.

Evaluerings/vurdering af effekt

Det er Socialforvaltningens vurdering, at aktivitets- og samværstilbuddet Milepælen er relativt velbesøgt og dækker behov for brugere på Østerbro.

Stedet har med fokus på sundhedsfremme skabt en platform omkring øget mestring for brugere udover at dække behov for netværk og rådgivning.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Da Milepælen er et kommunalt aktivitets- og samværstilbud vil bevillingsudløb betyde, at tilbuddet lukkes og medarbejdernes opsiges. Brugere af Milepælen vil kunne benytte sig af andre aktivitets- og samværstilbudene i resten af byen. I umiddelbar nærhed til Milepælen på Ydre Østerbro ligger Fountain House, som kommunen har en driftsaftale med. Fountain House har dog ikke i dag samme profil som Milepælen.

Socialudvalget skal den 21. januar 2015 drøfte retning og principper for udviklingen af aktivitets- og samværstilbudsområdet. Såfremt Socialudvalget tilslutter sig forvaltningens forslag, vil en samlet plan for moderniseret og sammenhængende tilbudsvifte kunne godkendes af Socialudvalget medio 2015 – herunder hvilken rolle Milepælen vil skulle spille i tilbudsviften fremover. På den baggrund foreslås det, at bevillingen til Milepælen videreføres med 3,0 mio. kr. i en 1-årig bevilling.

Tabel 17: Oversigt over bevillinger givet til Milepælen i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger før 2012	3,0	3,0		
Bevillinger fra Budgetaftale 2014			3,0	3,0
Budget i alt	3,0	3,0	3,0	3,0

Fremtidsfabrikken – VB2013. Udløb 1,1 mio.kr., behov ved videreførelse fra 2016 1,1 mio.kr.

Beskrivelse af projektet

Fremtidsfabrikken blev oprettet i 2009 og er et aktivitetsforløb for unge mellem 18-30 år med psykiske og sociale problemstillinger og hvis situation er belastet af svære vanskeligheder i forhold til uddannelse og arbejdsmarked. I Fremtidsfabrikken er tilrettelagt kursusforløb med fokus på sundhed, sociale kompetencer og beskæftigelse/uddannelse. De unge som optages på kurserne er primært henvist fra Jobcentre, socialpsykiatriske centre og OPUS.

Fremtidsfabrikken tager udgangspunkt i den unges ressourcer og målet er at de unge bliver mere bevidst om egen kapacitet, tager ansvar for personlige valg og skaber forandringer, der fastholder fokus på uddannelse og beskæftigelse.

Fremtidsfabrikken tilbyder 2 årlige kurser af 24 ugers varighed med løbende optag. Det er plads til 14 borgere på hvert kursusforløb.

Tilbuddet er lokaliseret i Idrætshusets lokaler på Nørrebro. Idrætshuset er et aktivitets- og samværstilbud med fokus på sundhed og bevægelse. Stedet er også klubhus for idrætsklubben for borgere med sindslidelser, IFK Kæmperne.

Der er ansat ca. 2 1/4 årsværk i Fremtidsfabrikken.

Evaluering/vurdering af effekt

En stor andel af de unge gennemfører hele kursusforløbet. I 2013 gennemførte 59 pct.. Frafald fra kurset skyldes i nogle tilfælde, at den unge i stedet er startet i uddannelse. 92 pct. af de, der havde gennemført kursusforløbet i 2013 var fortsat i praktik, uddannelse eller aktivering.

Indsatsen har ligeledes stor effekt i forhold til de unges selvoplevede livskvalitet. I 2013 rapporterede 100 pct. af de, der havde gennemført et forløb i 2013 oplevede, at deres livskvalitet var blevet øget, 49 pct. at deres tilfredshed med livet var øget og 32 pct., at mestring af deres sindslidelse var øget.

Forløbet har således stor effekt for den sociale mobilitet for de unge psykisk sårbare, der gennemfører forløbet. Fremtidsfabrikken understøtter Socialudvalgets pejlemærker om at få flere i uddannelse/beskæftigelse, at flere københavnere mestrer deres eget liv og at flere københavnere med særlige behov oplever høj livskvalitet. Fremtidsfabrikken er en del af forvaltningens tidlige og forebyggende indsats og understøtter således den strategiske udvikling af socialpsykiatrien.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Hvis Fremtidsfabrikken's bevilling ophører, vil tilbuddet lukke med afskedigelse af medarbejdere til følge.

Der findes i socialpsykiatrien ikke andre tilsvarende strukturerede tilbud målrettede tilbud til unge psykisk sårbare.

Socialudvalget skal den 21. januar 2015 drøfte retning og principper for udviklingen af aktivitets- og samværstilbudsområdet. Såfremt Socialudvalget tilslutter sig forvaltningens forslag, vil en samlet plan for moderniseret og sammenhængende tilbudsvifte kunne godkendes af Socialudvalget medio 2015 – herunder hvilken rolle Fremtidsfabrikken vil skulle spille i tilbudsviften fremover. På den baggrund foreslås det, at bevillingen til Fremtidsfabrikke videreføres med 1,1 mio. kr. i en 1-årig bevilling.

Tabel 18: Oversigt over bevillinger givet til Fremtidsfabrikken i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger før 2012	1,1			
Bevillinger fra Budgetaftale 2013		1,1	1,1	1,1
Budget i alt	1,1	1,1	1,1	1,1

Pilotprojekt for at nedbringe medicinforbrug for psykisk syge VB2013. Udløb 0,8 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0,8 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Socialudvalget har givet midler til et pilotprojekt, der skal medvirke til at få belyst om fysisk aktivitet kan være med til at nedsætte medicinforbruget og øge sundheden på bo-området i socialpsykiatrien.

Målgruppen for pilotprojektet er beboere på et af kommunens botilbud, som har en diagnose indenfor psykospektret.

Pilotprojektet er, udover et projekt hvor fysisk aktivitet implementeres i hverdagen på et socialpsykiatris bosted, også blevet et samarbejdsprojekt/forskningsprojekt mellem Københavns Kommune og Institut for Ernæring og Idræt, Københavns Universitet. I alt 20 beboere medvirker i pilotprojektet.

Der er ansat et årsværk i projektet.

Evaluering/vurdering af effekt

Effekten af tilbuddet vil blandt andet blive evalueret ved at lave en række fysiologiske test samt selvoplevet livskvalitet og beboerens oplevelse af at være fysisk aktiv.

Udover dette vil ordination af medicin/medicinforbrug blive tjekket i samarbejde med psykiater og Kompasset vil også indgå som materiale i vurderingen.

Der foreligger endnu ikke resultater af testene, men det er tydeligt, at de beboere, der medvirker i projektet, er vokset væsentligt på parametre som øget mestring og identitet. Flere beboere opleves nu som aktive og har et fremmøde på over 70 pct., hvilket er ret unikt i forhold til den målgruppe. Tilbuddet understøtter herved pejlemærket om aktivering af borgernes ressourcer.

Det er alment kendt, at borgere med sindslidelser har væsentlig kortere levetid bl.a. pga. livsstilssygdomme ligesom undersøgelser viser, at det fysisk aktivitet giver øget livskvalitet og øget evne til mestring og i mange tilfælde også mindre brug af medicin.

For at nedbringe den sociale ulighed i sundhed, vurderer forvaltningen, at der er behov for fortsat fokus på at skabe rammer for fysisk aktivitet for borgere med sindslidelse – ikke mindst på boområdet. Forvaltningen ønsker derfor at implementere metoderne fra projektet i driften og samtidig udvide tilgængeligheden for borgerne – dvs optage flere. Herudover ønsker både forvaltning og Institut for Ernæring og Idræt, Københavns Universitet at fortsætte og udvide samarbejdet til at indbefatte flere aktiviteter som kan indgå i en forskningsmæssig vidensopsamling – f.eks. ansøge fonde om midler til forskningsprojekter samt etablere kompetenceudvikling for medarbejdere og brugere med fokus på fysisk aktivitet.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Såfremt der ikke findes finansiering til implementering og drift af projekt om at nedbringe medicinforbrug, vil tilbuddet ophøre og metoderne og viden til de opnåede resultater vil formentligt gå tabt eller være vanskelige at bibeholde.

Det har den konsekvens, at borgernes muligheder for øget livskvalitet med fysisk aktivitet ikke vil være ligeså struktureret, som det i dag er tilfældet for de borgere, der deltager i projektet, ligesom koblingen til viden om effekt i forhold til medicinforbrug ikke vil komme borgere med sindslidelse til gode.

Tabel 19: Oversigt over bevillinger givet til Pilotprojekt for at nedbringe medicinforbrug i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2013		0,8	0,8	0,8
Budget i alt		0,8	0,8	0,8

Alexandrakollegiet, køb af 2 pladser – VB2014. Udløb 0,8 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0,8 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Socialforvaltningen råder over 2 pladser på Alexandrakollegiet, som er et tilbud til unge gravide kvinder/mødre. Kvinderne er karakteriseret ved at have et spinkelt netværk og behov for støtte til at skabe struktur i hverdagen. Pladserne på Alexandrakollegiet er i dag oprettet efter døgnopholdsbestemmelser. For borgere over 18 år er pladserne oprettet efter SEL § 107, stk. 1, hvoraf det følger, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det. For borgere under 18 år er pladserne godkendt efter § 66, stk. 4, som er ophold på kollegium.

Socialudvalget besluttede den 7. december 2011, at forvaltningen i 2012 og 2013 skulle indgå et forpligtigende samarbejde med Alexandrakollegiet om fire pladser årligt jf. § 107 og § 66. Forvaltningen foretog i 2013 en evaluering af ordningen, som resulterede i, at pladsantallet ved udgangen af 2013 blev reduceret fra fire til to. Den nuværende bevilling af pladserne løber til og med 2015.

Evaluerings/vurdering af effekt

Evalueringen viste, at forvaltningen vurderer Alexandrakollegiet som et godt tilbud til unge kvinder med børn, og at forvaltningen oplever et godt samarbejde med personalet på Alexandrakollegiet. Samtidig vurderede forvaltningen, at Alexandrakollegiet i dag er målrettet borgere, som forvaltningen sædvanligvis alene støtter i form af hjælp til at finde en bolig og i nogle tilfælde gennem målrettet støtte i hjemmet. Målgruppen for Alexandrakollegiet er umiddelbart væsentlig mere ressourcestærk, end den målgruppe, som forvaltningen typisk visiterer til et døgntilbud efter § 107, er.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Siden forvaltningen i 2011 indgik et samarbejde med Alexandrakollegiet om køb af fire pladser, har forvaltningen løbende forholdt sig til målgruppen. Forvaltningens vurderinger peger samstemmigt på, at målgruppen til Alexandrakollegiet vurderes at ligge uden for forvaltningens serviceniveau for § 107 og § 66 jf. ovenstående beskrivelse af målgrupperne. Forvaltningen mener således ikke, at de to pladser bør forlænges, når bevillingen udløber ved udgangen af 2015.

Der er pt. ikke nogen af de borgere, der står på Socialforvaltningens venteliste til et § 107 botilbud, som venter på et tilbud på Alexandrakollegiet.

Forvaltningen visiterer i dag ikke gravide/kvinder med børn under 18 år til Alexandrakollegiet, da kollegiet ikke har døgninddækning. Målgruppen af gravide/mødre under 18 år vil derfor typisk i stedet blive tilbudt en plads på Glostrup Observations- og Behandlingshjem eller på Wibrandtsvej, som både rummer en døgn- og behandlingsafdeling. Begge tilbud er kommunale.

Forvaltningen har overvejet muligheden for, at de to pladser fremadrettet kunne anvendes med støtte efter § 85, i stedet for at pladserne er godkendt efter § 107. Det er forvaltningens vurdering, at målgruppen også her vil være på kanten med forvaltningens nuværende serviceniveau. I de tilfælde kvinderne tildeles støtte, vil der højst sandsynligt være tale om kortere midlertidige forløb.

Hvis bevillingen ikke forlænges vil de nuværende to forløb forventeligt skulle ophøre, da de er ydet som en tidsbestemt bevilling, og fremadrettet vil forvaltningen ikke have tilbud til målgruppen.

Tabel 20: Oversigt over bevillinger givet til Alexandrakollegiet i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2014			0,7	0,7
Bevillinger fra SUD	1,4	1,4		
Budget i alt	1,4	1,4	0,7	0,7

BORGERE MED HANDICAP

Ledsageudgifter – Budgetaftale 2015. Udløb 4,4 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 4,4 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Bevillingen vedrører afledte udgifter til personalets deltagelse i eksempelvis biografture, restaurantbesøg, sommerhusferier etc., som tidligere har været dækket af de borgere, der har deltaget i turene.

Formålet med bevillingen er at opretholde det serviceniveau, der var gældende før KL og ministeriet i januar 2014 meldte ud, at kommunernes praksis ikke var i overensstemmelse med loven. Den tidligere praksis i SOF gik ud på, at borgerne dækkede de afledte udgifter til forplejning, entre, transport osv. for ledsagerne (pædagogerne), men ikke lønudgifterne.

Målgruppen er borgere med handicap og borgere med sindslidelse, der har et dag- og eller døgntilbud efter SEL §§ 103 eller 104, SEL §§ 107 og 108, og ABL § 105, der modtager hjælp i form af ledsagelse på ture, udflugter og eventuelle ferier.

Der er tale om borgere, der ikke kan færdes alene uden ledsagelse.

For at opretholde det tidligere serviceniveau og således sikre, at de omfattede borgere fortsat kunne komme på ture, udflugter og ferier, blev der for 2015 bevilget 4,4 mio. kr. til handicapområdet og 1,1 til psykiatriområdet til dækning af personalerelaterede udgifter til pædagogisk ledsagelse. Bevillingens størrelse hviler på tilbagemelding fra tilbuddene om de udgifter borgerne er blevet opkrævet i forbindelse med pædagogisk ledsagelse i 2013.

Evaluerings/vurdering af effekt

Forvaltningen vurderer, at bevillingen til at dække ledsageudgifterne har en væsentlig betydning for borgernes livskvalitet, hvilket også er det som brugerorganisationer, fx LEV, taler frem. Ledsageudgifterne er med til at give borgerne en mulighed for at komme ud på ture, udflugter og eventuel ferieophold.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Den mest oplagte konsekvens for borgerne vil være, at tilbuddene reducerer antallet af ture, udflugter og ferieophold.

Hvis tilbuddet i stedet vælger at fastholde aktivitetsniveauet, vil det få indflydelse på antallet af årsværk, da tilbuddet skal have dækket udgifterne til de personaleafledte udgifter.

Såfremt bevillingen ikke videreføres i 2016, og det samtidig forudsættes, at borgernes mulighed for at komme på ture og ferier ikke reduceres, vil udgiften på de hhv. 4,4 mio. kr. til borgere med handicap og 1,1 mio. kr. til borgere med sindslidelse skulle tages fra tilbuddenes/centrenes rammer. Det vil være op til de enkelte tilbud/centre at prioritere mellem ledsagelse og fx medarbejderressourcer.

Tabel 21: Oversigt over bevillinger givet til Ledsageudgifter i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra overførselssagen 2013/2014			2,7	
Bevillinger fra Budgetaftale 2015				5,5
Budget i alt			2,7	5,5

15 pladser i beskyttet beskæftigelse for borgere med handicap – VB2012.
Udløb 1,0 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 1,0 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Der blev i forlængelse af budget 2012 oprettet 15 ekstra pladser i Socialforvaltningens tilbud om beskyttet beskæftigelse (§ 103) på almindelige virksomheder (Jobshop). Jobshops opgave er at etablere jobtilbud til handicappede og yde støtte i dette tilbud. Det kan eks. være som kontor- eller køkkenhjælpere eller som ansatte i lagerfunktioner i supermarkeder og varehuse. Bevillingen omfatter tilbud til 15 borgere og beskæftiger 2,3 årsværk.

Evaluerings/vurdering af effekt

Der er stor tilfredshed blandt de borgere, der benytter tilbuddet. Ekstern beskyttet beskæftigelse giver borgerne mulighed for at arbejde på en almindelig arbejdsplads (fx Bilka), hvor de oplever en stærk arbejdsmæssig identitet.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Hvis bevillingen ikke videreføres, reduceres kapaciteten med 15 pladser på beskæftigelsesområdet (§ 103). Socialforvaltningen kan i et vist omfang overflytte ledig kapacitet og budget fra aktivitets- og samværstilbud (§ 104) til Jobshop for fortsat at imødekomme efterspørgslen efter beskyttet beskæftigelse. Dette vil dog betyde, at antallet af pladser i § 104 reduceres tilsvarende. Da en omflytning vil ske fra flere forskellige tilbud, vil det betyde en serviceforringelse på de berørte tilbud, da udgifterne så deles af flere brugere.

Tablet 22: Oversigt over bevillinger givet til 15 pladser til beskyttet beskæftigelse i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2012	0,9	0,9	0,9	0,9
Budget i alt	0,9	0,9	0,9	0,9

Øget forvaltningssamarbejde og kompetenceudvikling – VB2015. Udløb 0,2 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 0 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Socialforvaltningen fik i Budget 2015 0,2 mio. kr. til at styrke samarbejdet med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i forhold til ældre borgere over 65 år, som både har misbrugsproblematikker og demens eller demenslignende symptomer. En analyse af det stigende antal ældre borgere med misbrugsproblematikker og demens eller demenslignende symptomer, gennemført i 2014, identificerede tre hovedproblematikker i det nuværende tilbud til målgruppen:

- behov for at sætte fokus på tidligere demensudredning af borgere med misbrug
- sikre den rette støtte til misbrugsbehandling, idet borgere med demens og demenslignende symptomer fx kan glemme at tage antabus
- behov for en stabil dagligdag, hvor det er afgørende at borgeren ikke oplever for mange flytninger mellem tilbud eller egen bolig og tilbud.

Evaluerings/vurdering af effekt

Projektet er endnu ikke igangsat, men vil blive løbet i gang i løbet af foråret 2015.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

De afsatte midler er givet til at udvikle og optimere samarbejdet mellem Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Ændringer i samarbejdsmonstre og sagsgange vil kunne indarbejdes i den daglige drift, uden behov for at afsætte særskilt budget til opgaven. Derfor er der ikke behov for budget i 2016 og frem, ligesom der ikke vil være konsekvenser ved ophør af bevillingen.

Tabel 23: Oversigt over bevillinger givet til Øget forvaltningssamarbejde og kompetenceudvikling i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra Budgetaftale 2015				0,2
Budget i alt				0,2

ØVRIGE

Implementering af en kvalitetsmodel og akkreditering – Budgetaftale 2012. Udløb 4,8 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2016 1,8 mio. kr.

Beskrivelse af projektet

Socialudvalget besluttede i 2011, at Socialforvaltningen skulle udvikle og implementere akkreditering på døgntilbud på voksen- og børnehandicapområdet. Socialudvalget besluttede endvidere, at akkreditering skulle erstatte det driftsorienterede tilsyn på området og at dagtilbud skulle have akkreditering fra 2014. Akkreditering gennemføres over to år.

I 2014 trådte lov om socialtilsyn i kraft. Socialtilsynet dække alle forvaltningens døgntilbud. Derfor erstatter akkreditering alene det driftsorienterede tilsyn på dagtilbud på voksenområdet og børnehandicapområdet. På døgntilbud fungerer akkreditering som et kvalitetsudviklingsværktøj. Arbejdet med akkreditering har således ændret sig betydeligt fra første akkrediteringsrunde i 2012-13 til den form det har i dag.

De bevilligede midler til akkreditering udløber med udgangen af 2015. Socialudvalget skal i løbet af 2015 tage stilling til om, og hvordan, akkreditering skal videreføres i 2016 og frem. I 2016 er akkreditering fuldt implementeret i forvaltningen, og kvalitetsmodellen har et holdbart format. Derfor skal der alene anvendes midler til frikøb af auditorer, udviklingsarbejde samt koordination.

Forvaltningen har fortsat afsat 800.000 kr., ved intern omfordeling på den administrative ramme til delvis finansiering af akkreditering.

Udgifterne til en videreførelse af akkreditering på både døgn- og dagtilbud (indeholdt tilsyn på dagområdet) vil udgøre i alt 1,8 mio. kr.:

Tabel 24. Videreførelse af akkreditering på døgn- og dagtilbud (voksne og børnehandicap)

<i>(1.000 kr. – 2016 p/l)</i>	2016	2017	2018	2019
Audit, dag og døgn	1.340	1.340	1.340	1.340
Udvikling og understøttelse	650	650	650	650
Koordination	500	500	500	500
Administrativt overhead	92	92	92	92
Finansiering inden for rammen (via indlån af centermedarbejdere til audit-opgaven)	-800	-800	-800	-800
Udgifter til akkreditering i alt	1.782	1.782	1.782	1.782

Hvis der alene videreføres et tilsyn på dagområdet vil det kunne gennemføres for 1,0 mio. kr.

Tabel 25. Gennemførelse af lovpligtigt tilsyn på dagtilbud.

<i>(1.000 kr. – 2016 p/l)</i>	2016	2017	2018	2019
Audit, dag	371	371	371	371
Udvikling og understøttelse	650	650	650	650

Koordination	250	250	250	250
Administrativt overhead	72	72	72	72
Sundhedsfagligt læringsbesøg, nødvendig såfremt der ikke gennemføres audit på døgnområdet	450	450	450	450
Finansiering inden for rammen (via indlån af centermedarbejdere til audit-opgaven)	-800	-800	-800	-800
Udgifter til akkreditering i alt	993	993	993	993

Evaluerings/vurdering af effekt

I evalueringen af akkreditering i 2013 oplevede 90 % af de adspurgte at akkreditering giver anledning til refleksion over egen praksis, 75 % oplevede, at akkreditering føre til nye tiltag i deres tilbud. Af de adspurgte melder 85 % at akkreditering, som det gennemføres i SOF føre til øget kvalitetssikring mens 75 % mener, at det føre til øget kvalitetsudvikling.

Tilbagemeldinger på den aktuelle kvalitetsmodel 2.0 lyder, at tilbuddene oplever at kvalitetsmodellen er en vigtig støtte i arbejdet med kvalitetsudvikling og forfølgelse af målene i arbejdet med borgerne.

Konsekvenser af ophør af bevilling for brugerne, samt hvorvidt der skal opsiges medarbejdere

Såfremt bevillingen ophører, vil tilbud og centerfællesskaber skulle undvære kvalitetsmodellen, som ikke alene samler kravene til deres arbejde men også giver adgang til redskaber og de mål Socialudvalget og forvaltningen stiller til det borgernære arbejde.

For at sikre, at udviklingen fortsætter, anbefaler forvaltningen, at der afsættes midler til at fortsætte arbejdet med akkreditering 2016 og frem. Såfremt Socialudvalget ikke skulle ønske at reservere midler til akkreditering på døgnområdet (ca. 90 audits), vil forvaltningen under alle omstændigheder skulle fortsætte akkreditering på dagtilbudsområdet, hvor forvaltningen har tilsynsforpligtigelse på området.

Hertil kommer at det fortsatte store fokus på kvalitetsudvikling af det sundhedsfaglige arbejde bevirker, at forvaltningen såfremt der ikke gennemføres audit på døgntilbud, vil skulle gennemføre et sundhedsfagligt læringsbesøg på minimum halvdelen af døgntilbuddene inden for voksen og børnehandicapområdet. (Ca. 45 læringsbesøg)

Tabel 24: Oversigt over bevillinger givet akkreditering i Budgetaftaler 2012-2015 (2016-pl, mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015
Bevillinger fra SUD	4,3	4,8	4,8	4,8
Budget i alt	4,3	4,8	4,8	4,8